

EVALUAREA TRANSMITERII MATERNO-FETALE A INFECȚIEI HIV ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI IMPACTUL MĂSURILOR DE PREVENIRE APLICATE

Ana Bîcos, Olga Cernetchi

Conducător științific: Olga Cernetchi

Departamentul de obstetrică și ginecologie, USMF "Nicolae Testemițanu", Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Transmiterea verticală a infecției HIV continuă să fie o provocare majoră pentru sistemul de sănătate publică din Republica Moldova. Prin metode profilactice moderne, riscul de transmitere poate fi redus sub 2%, obiectiv atins recent. Prevenirea implică testarea gravidelor, TARV și coordonare eficientă. **Scop.** Evaluarea eficienței măsurilor multidisciplinare implementate în Republica Moldova pentru prevenirea și eliminarea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt în perioada 2019–2022. **Material și metode.** A fost realizat un studiu retrospectiv, bazat pe datele raportate de instituțiile medicale din Republica Moldova privind transmiterea materno-fetală a infecției HIV. Acesta a evaluat testarea gravidelor, acoperirea cu TARV și a comparat indicatorii relevanți din perioada 2019–2022, evidențiind eficiența măsurilor aplicate. **Rezultate.** În anul 2022, rata transmiterii verticale a HIV a constituit 1,54%, situându-se sub pragul recomandat de OMS. Acoperirea cu tratament antiretroviral (ARV) a gravidelor infectate cu HIV a atins 95,9%, iar 98,5% dintre nou-născuții expuși au beneficiat de profilaxie ARV imediat după naștere. Comparativ cu anii anteriori (2019–2021), când ratele transmiterii au variat între 4,02% și 7,04%, se observă o tendință clară de reducere. Principalele cauze identificate ale transmiterii verticale au fost lipsa testării gravidelor în perioada sarcinii, inițierea tardivă a tratamentului ARV și absența supresiei virale la momentul nașterii. **Concluzii.** Implementarea măsurilor naționale de prevenire a transmiterii verticale a HIV în Republica Moldova a demonstrat o eficiență semnificativă, reducând rata sub 2%. Coordonarea strategică și aplicarea consecventă a protocoalelor sunt esențiale pentru menținerea progresului. **Cuvinte-cheie:** HIV, transmitere verticală, tratament ARV, profilaxia.

EVALUATION OF MOTHER-TO-CHILD TRANSMISSION OF HIV IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND THE IMPACT OF IMPLEMENTED PREVENTION MEASURES

Ana Bîcos, Olga Cernetchi

Scientific adviser: Olga Cernetchi

Department of Obstetrics and Gynecology, Nicolae Testemițanu University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Mother-to-child transmission of HIV remains a major public health challenge. Through the application of modern preventive interventions, the risk can be reduced below 2%. In the Republic of Moldova, prevention strategies include antenatal HIV testing, antiretroviral therapy and institutional coordination. **Objective.** The effectiveness of multidisciplinary preventive measures implemented in the Republic of Moldova was evaluated in the context of reducing mother-to-child HIV transmission during years 2019 to 2022. **Material and methods.** A retrospective study was conducted using data reported by medical institutions in the Republic of Moldova concerning mother-to-child HIV transmission. The research included a detailed analysis of antenatal HIV testing coverage, access to antiretroviral therapy, and comparison of transmission indicators from 2019 to 2022. **Results.** In 2022, the rate of mother-to-child transmission of HIV in the Republic of Moldova was 1.54%, remaining below the threshold recommended by the WHO. ART coverage among HIV-positive pregnant women reached 95.9%, and 98.5% of exposed newborns received immediate prophylactic therapy at birth. In comparison, transmission rates between 2019 and 2021 ranged from 4.02% to 7.04%, demonstrating a significant downward trend. The main causes associated with vertical transmission were identified as the absence of antenatal HIV screening, late initiation of antiretroviral therapy during pregnancy, and lack of viral suppression at the time of delivery. **Conclusion.** The effectiveness of nationally implemented HIV prevention strategies in reducing the rate of mother-to-child transmission below the 2% threshold was demonstrated. Ensuring the continuity of this progress requires coordinated institutional efforts and strict compliance with medical protocols. **Keywords:** HIV, vertical transmission, prophylaxis, antiretroviral therapy.